

vezilo

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

Leto nad pričakovanjem

Zelo lep poslovni uspeh zmanjšujejo stabilizacijski ukrepi — Računamo, da bo letos povprečen zaslužek v kolektivu vsaj 1.900 dinarjev

Kolektiv želimo obvestiti o doseženih poslovnih rezultatih preteklega leta in o načrtih za poslovanje v letu 1973. Lahko rečemo, da nam je minulo leto prineslo več kot smo pričakovali ob sestavi plana.

Tako je bil dosežen celotni dohodek v znesku 221.859.832 din, kar je za 9 odst. več kot smo predvidevali. Materialni stroški so bili za 7 odst. večji, amortizacija pa je preseгла plan za 6 odstotkov. Hitrejša naraščanje celotnega dohodka od materialnih stroškov in amortizacije se je odrazilo pri dohodku, ki je za 17 odst. večji od planiranega. Za pogodbene in zakonske obveznosti smo izdali 3 odst. sredstev več kot smo mislili v začetku leta, za osebne dohodeke pa smo izplačali 36.439.699 din ali 5 odst. več kot je zapisano v letnem planu. Poprečni osebni dohodek zaposlenega je bil lani 1.562 dinarjev.

Podjetje je imelo 15.211.264 din dobička, kar je za 90 odst.

nad pričakovanji. V podjetju je bilo poprečno zaposlenih 1361 ljudi. Če analiziramo dosežene rezultate poslovanja, moramo reči, da je uspeh presegel predvidevanja, obenem pa moramo upoštevati stabilizacijske ukrepe in njihove posledice. Prav zato je končni rezultat malce nižji, saj vemo, da je konec minulega leta padlo povpraševanje po naših izdelkih.

Smo v prvem tromesečju novega leta, v katerem bosta začela obratovati prenovljena in povečana obrata v Mirni peči in Dobovi. Obenem bomo šli v rekonstrukcijo obrata Črnomelj, nabavili pa bomo še nov razrežalni stroj.

Računamo, da bomo letos za 9 odstotkov presegli lanski poslovni uspeh, da bomo imeli dobrih 15 milijonov din dohodka in da bo poprečni zaslužek v našem kolektivu znašal 1.900 dinarjev.

Če hočemo zastavljene cilje doseči, pa si bomo morali prizadevati vsi. Pričakujemo lahko nekaj težav zaradi stabilizacijskih ukrepov in devalvacije dinarja. Ta bo sicer pospešila izvoz, hkrati pa naprtila težave uvozu, kajti surovine uvažamo predvsem iz konvertibilnega

področja, tu pa se cene povečujejo za 10 odstotkov.

MILAN DRAGIŠIČ

Predlog sindikatu

Razveseljivo je, da se gostovanj, ki jih v Metliki organizira kulturna skupnost, udeležujejo tudi delavci naše tovarne. Lepo in prav pa bi bilo, če bi tudi naša sindikalna podružnica odkupila nekaj vstopnic in jih nato prodala interesentom v kolektivu po nižji ceni. Tako namreč delajo v drugih podjetjih. Cena 10 dinarjev, ki jo za vstopnico zahtevajo pri okencu, je za marsikaterega delavca res prehud izdatek. Polovična cena bi bila bolj dosegljiva, ostalo pa naj bi prispeval sindikat.

T. G.

Zmaga mladih iz BETI

Mladinski ekipi BETI in Karlovca 67 sta odigrali prijateljsko tekmo v športni dvorani Karlovca. Zmagali so mladinci iz BETI, četudi so domačini odšli v odmoru z igrišča z dvema točkama prednosti. Tekma je pokazala, da imajo Belokranjci boljše kondicijo.

Za BETI so dali koše: Jankovič 14, Orlič 12, Vergot T. 28, Nenadič 10, Gršič 2. Pri Karlovčanih se je najbolje odrezal Žiža, ki je priboril svoji ekipi 18 točk.

T. G.

na »Modefestu 73«

Na veliki letošnji prireditvi „MODEFEST 73“ bo sodelovala tudi BETI. V dvaindvajsetih največjih jugoslovanskih mestih se bomo predstavili gledalcem z oblekami iz diolen lofta in acryla. Modefest je jugoslovanski festival mode, ki ima velik odmev v vsej državi. Pred dvema letoma je BETI dobila za sodelovanje na tej prireditvi srebrni Modefest.

Prvi vtis je dober

Diplomirani politilog Miro Gošnik, ki je iz Ljubljane prišel na novo službeno mesto v Metliko, je bil šele tretji dan v službi, ko smo ga prosili, naj za bralce VEZILA pove svoje prve vtise o podjetju in kolektivu.

„Že pred nastopom rednega delovnega razmerja sem s sodelavci obiskal vse obrate in si površno ogledal tudi tovarno v Metliki. Vtisi so za zdaj splošni, toda prvi vtis, ki navadno ostane v spominu, je dober. Na vsakem koraku vidim dejavnost, ustvarjalnost.“

— Direktor tako velikega podjetja, ki ima vrsto poslovnih partnerjev v tujini, bo moral verjetno precej časa posvetiti stikom zunaj meja domovine. Kanite s tem kmalu začeti?

„Najprej me čaka obdobje intenzivnega spoznavanja razmer v kolektivu. Rad bi s pomočjo sodelavcev čimprej dobil pravilno sliko trenutnega stanja, da bi nato skupaj laže izoblikovali zamisel o nadaljnjem razvoju podjetja. S potovanji v tujino bom zaenkrat počakal, vem pa, da se tej dolžnosti kasneje ne bom mogel izogniti. Zavedam se tudi, da so taka potovanja vse prej kot turizem.“

— Morda že lahko poveš, kakšna je vaša osnovna zamisel o nadaljnjem poslovanju tovarne?

„Moja osnovna koncepcija je: k pridnosti in poštovanosti članov kolektiva še bolj pritegniti znanje in

ustvarjalnost — skratka strokovnjake, da bi lahko lovili korak s svetovno priznano industrijo naše stroke. Zamisli, kako to uresničiti, bomo s sodelavci oblikovali in jih čimprej predstavili kolektivu in samoupravnim organom v odločanje.“

Razen tega nas je zatekel čas, ko vsak kolektiv sprejema odgovorne družbene naloge: ustavna dopolnila in stabilizacijo, zato se bomo morali bolj ukvarjati tudi z dogajanjem znotraj zidov. Teh stvari namreč ne jemljem kot nalogo in dolžnost, ki jo je nekdo od zunaj naložil delovni organizaciji, temveč za resno zadevo, katere smisel je: dokončno prenehati z možnostjo, da nekdo gospodari v imenu delavcev. Ustvariti moramo pogoje, da se oni pojavljajo kot gospodarji pogojev, sredstev in rezultatov dela. Hkrati pa bom povsod poudarjal, da se skupaj s pravicami prevzemajo tudi dolžnosti in odgovornost.“

RIA BAČER

Za 4 dni daljši letni dopust?

Kako bomo urejali medsebojna razmerja v združenem delu in kaj obetajo novi predpisi

Po ustavnih dopolnilih se je položaj delavcev pri urejanju medsebojnih razmerij v združenem delu bistveno spremenil. Podrobnejše bo ta položaj opredelil zakon, ki je tik pred sprejemom. Katere novosti nam prinaša osnutek zakona na področju delavskih razmerij?

Po tem zakonu urejajo delavci svoje pravice in svoje obveznosti iz medsebojnih razmerij v združenem delu neposredno in enakopravno. Urejajo jih s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih, v katerem so urejene temeljne pravice in temeljne obveznosti iz združenega dela.

Po sedanjem Temelnjem zakonu o delovnih razmerjih delavci niso neposredno in enakopravno sodelovali pri sprejetju nekaterih splošnih aktov, ker so te sprejemali organi samouprav-

ljanja — delavski svet. Po novem zakonu pa delavci v temeljni organizaciji združenega dela sklepajo pismeni samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v združenem delu. Ta sporazum podpišejo vsi delavci, oziroma je veljaven, če ga podpiše večina delavcev. V tem primeru je obvezen za vse delavce v TOZD, če kateri izrecno ne izrazi željo, da razdira medsebojna razmerja v združenem delu.

Če je v delovni organizaciji več TOZD, potem lahko posamezna vprašanja, ki so skupnega pomena, delavci v temeljnih organizacijah združenega dela uredijo enotno s samoupravnim sporazumom o združevanju v delovno organizacijo.

Temeljne pravice po osnutku zakona so: pravica vsakega občana, da pod splošnimi pogoji in posebnimi pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum, stopi v združeno delo; da je slehernemu občanu dostopno katerokoli prosto delovno mesto; da se vsako prosto delovno mesto ter delovni pogoji razglasijo po javnih sredstvih za informiranje; vstop na delo za nedoločen čas; pravico do omejenega 42-urnega delovnega tedna; pravico do odmora in počitka; varstvo žensk, invalidov in mladine in druge temeljne pravice.

Nekatere pravice so bile upoštevane že v dosedanjem zako-

nu o delovnih razmerjih, sedaj pa so uskladene in dopolnjene, tako da ustrezajo določbam ustavnih amandmajev.

Naj navedem še nekaj novosti, ki so zanimive za vsakega delavca. To je predvsem določba, ki odreja letne dopuste. Po osnutku zakona je določeno, da traja letni dopust najmanj 18 dni in največ 30 dni. Tako se je najmanjši dopust povečal za 4 dni. V sedanjem zakonu je namreč določen najmanjši dopust 14 dni. Za pridobitev pravice do letnega dopusta niso določeni pogoji. Doslej je bil pogoj 11 mesecev nepretrgane delovne dobe.

Bolj stroga so tudi merila pri prenehanju delovnega razmerja. Tako ne more prenehati svojst-

vo delavca v združenem delu niti tedaj, kadar postane njegovo delo v TOZD odveč zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov.

Omenim naj še to, da so v osnutku zakona posebne določbe o kaznih. Z denarno kaznijo se kaznuje TOZD in odgovorna oseba za prekršek, če določi, da dela delavec v nasprotju z določili zakona, če krši določbe o dopustu, če ne objavi prostega delovnega mesta, krši določilo o osebnem dohodku in v drugih primerih.

Višina denarne kazni znaša za TOZD od 5.000 do 50.000 din, za odgovorno osebo pa je predpisana kazen do 2.000 din.

MIRKO JELENIČ

Revija v Pragi

Podjetje Jugotekstil organizira v Pragi veliko modno revijo, kjer bo sodelovala tudi BETI. Skice za modele so izrisali v našem ljubljanskem predstavništvu, ukrojile in sešile pa jih bodo mojstrice poklicne šole. Deset čeških manekenk bo nosilo deset oblik, narejenih iz našega diolen lofta in acryla.

Na obisku v Metliki

Sindikalna podružnica BETI iz Mirne peči je organizirala ekskurzijo v Metliko — Nekateri so bili prvič čez Gorjance

Pot v Metliko je bila toliko bolj zanimiva, saj veliko naših delavcev tega kraja ni poznalo. Najprej smo si ogledali tovarno KOMET. Sprejel nas je tovariš Žabčič, nam razkazal menzo, ki je velika, svetla in lepo urejena. Nikjer ni bilo nič razmetanega. Krojilnico smo obšli bolj na hitro, dlje pa smo se ustavili v šivalnici. Tu delajo ob tekočem traku, nikjer ni nepotrebne obrabčanja in govorjenja. Iz zvočnikov je prihajala glasba, da je med delom bolj prijetno.

Upamo, da bomo tudi pri nas kmalu dočakali otvoritev novih prostorov in tako boljše delovne pogoje. V obrat BETI smo prišli ravno v času malice, zato smo se ženske zapodile v trgovino

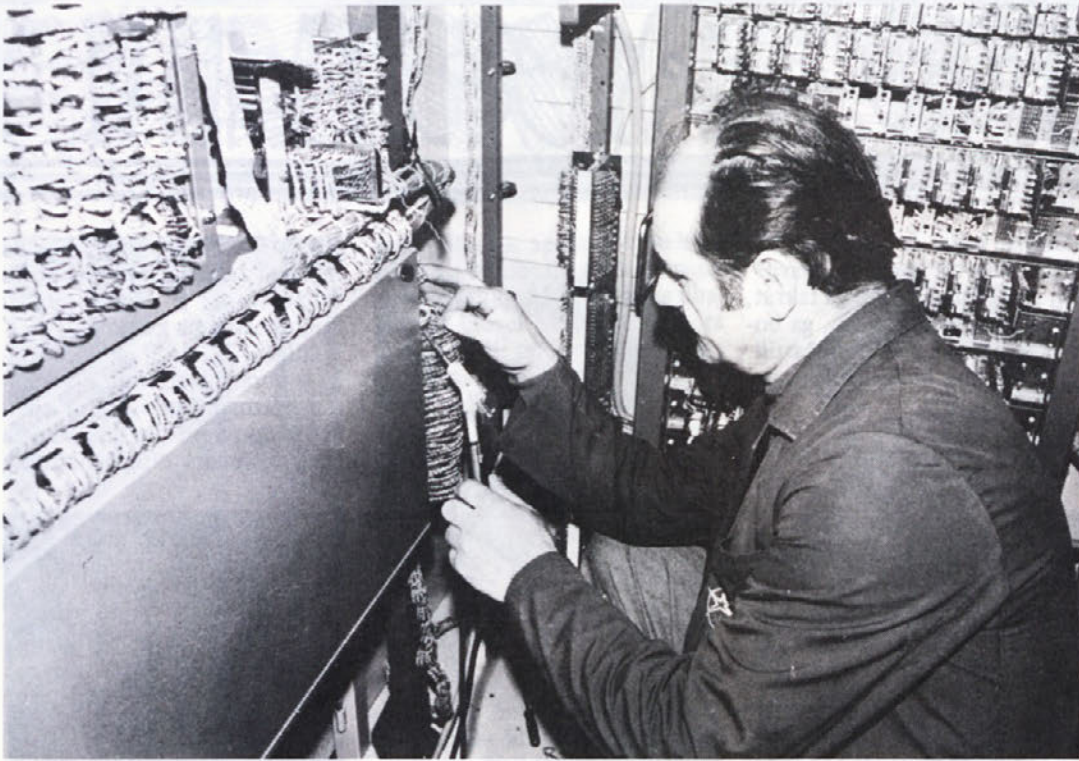
na nakupovat. Pri ogledu tovarne smo bili razdeljeni v dve skupini: eno je vodil tovariš Vlado Lisak, drugo pa tovarišica Božena Težak.

Vtis: strašen ropot, veliki stroji, malo delavcev. V pletilnici smo z zanimanjem ogledovali okrogle stroje, na katerih delajo pletivo, iz katerega potem pri nas izdelujemo spodnje žensko perilo. Vse nam je bilo zanimivo, tudi v barvarni, v krojilnici in drugje. Vse je bilo čisto in pospravljeno. Videli smo tudi delo v novem mehanografskem centru. Po obilnem kosilu smo se zadovoljni vrnili v Mirno peč, vsem, ki so nam omogočili to ekskurzijo, pa se lepo zahvaljujemo. VERA MATKOVIČ

Črnomaljski obrat se na gradnjo šele pripravlja. Obratovodja Šiler kaže zemljišče za tovarno, ki je že odkupljeno in kjer se bo gradnja že letos začela (Foto: R. Bačer)

Dela pri montaži nove telefonske centrale so v polnem teku in upamo, da bo centrala usposobljena okrog 20. aprila. To bo lepa pridobitev za tovarno, ker bo več priključkov in manj motenj pri pogovorih. (Foto: Pavle Riznić)

Priučitev za 80 delavk

Gradnja novega obrata v Mirni peči je v 7 mesecih zelo napredovala. Želimo in upamo, da bo za 1. maj otvoritev

V prejšnjih številkah VEZILA smo poročali, da smo začeli graditi novo proizvodno dvorano, zdaj pa že ugotavljamo, da gre do dela h koncu. Čeprav se je gradnja malo zavlekla, saj smo računali na otvoritev že za 8. marec, smo lahko še vedno zadovoljni, saj je bilo cel kup težav. Prvi odziv zemlje je bil

opravljen šele lani 8. avgusta; od takrat do danes je preteklo le 7 mesecev, vmes pa je bila zima, ko se dela kljub dokaj ugodnemu vremenu le niso mogla tako hitro odvijati kot bi želeli.

Če upoštevamo potek gradnje vse od temeljev do kovinske konstrukcije, strehe, prizid-

kov za garderobe, sanitarije, povezavo s starim objektom, napeljavo vodovoda, toplovoda, elektrike, kanalizacije in vsa druga dela ter da smo bili odvisni od izvajalcev, zamuda ni čudna. Imeli pa smo tudi hude težave z odkupom zemljišča, ker smo naleteli na nerazumevanje.

Vzporedno z gradnjo pa že mislimo na novo delovno silo in na priučitev novih sodelavk. Namen imamo zaposliti 80 ljudi, katere pa moramo prej priučiti za strojne šivilje. Z zavodom za zaposlovanje se dogovarjamo, da bi po svojih močeh pomagal pri testiranju in nam finančno pomagal v času priučevanja.

Priučevanje bo trajalo 3 mesece, potem bodo delavke sprejete v redno delovno razmerje s poskusno dobo treh mesecev. Kot je znano, bomo imeli v novi proizvodni dvorani dva tekoča traja, od katerih bi eden zaposloval sedanje število zaposlenih, na drugem pa bi se priučevala nova delovna sila, da bi lahko inštruktorji nemoteno delali.

Ker imamo v podjetju svoj izobraževalni center, menimo, da nam priučitev ne bo delala posebnih težav. Upajmo, da bodo zadnje težave premagane v najkrajšem času in želimo, da bi za delavski praznik imeli otvoritev.

A. B.

Velikokrat pozabljamo na malega človeka. Dela, živi tiho in vdano. Prenaša svojo nesrečo, se veseli majhnih stvari, skritih uspehov. Velikih želja ne pove glasno, da se mu ne bi smejali. Njegovo življenje je neopazno.

Taka je Marija Lebinac, čistilka v rashed pletilnici. Že osem let skrbi, da je vse kot se spodobi. Je tiha ženska. Občutek sem imel, da je malce preplašena, osamljena. Proste in dolge ure ji krajšajo knjige.

— Vzela sem jih na kredit. Za skoraj sedemdeset jurjev. Rada berem. Zelo. Celo zimo, zdaj pa ni časa. Imam nekaj kokoši, jeseni kupim prašiča, ki ga zakoljem.

— „Kako boste preživeli prvi maj?“

— Delala bom. Morda bom šla obiskat tudi hčerko v Slovenijo. Sem ločena. Enkrat bom obiskala hčerko, četudi je daleč. Morda za prvi maj. Morda ne. Ne vem.

— „Kakšen je vaš delovni dan?“

— Vstanem ob pol petih. Z vlakom pridem v Metliko. Vsak dan. Osem ur čistim... Rada imam to delo, zadovoljna sem. Domov pridem ob 15. uri.

— „Nato počivate.“

— Nato delam. Imam kmetijo. Pospravljam stanovanje. Perem. Veste, pralnega stroja nimam. Vse na roke.

— „Si pa med dopustom privoščite, si odpočijete?“

— Šalo na stran. Dopust preživim doma.“

— „Koliko zaslužite?“

— Okrog 1200 dinarjev. Nekaj denarja pride še na leta. Plačujem tudi za hčerko 200 dinarjev. No, s tisočakom se da tudi živeti, če človek še popoldne dela. Gura se.

Delo, delo...

— „Pa zabava? Kino? Televizija?“

— Televizijo hodim gledat k sosedu. Doma je nimam. Imam pa radio, ki ga redno poslušam. Ne, v gledališče in kino ne hodim. Te možnosti nimamo v Bujnarcih.

Z žlico je zajela pasulj in to je bil znak, naj neham. Resnično sem nesramen. Skoraj ves prosti čas, namenjen za malico, sem ji „požrl“.

TONI GAŠPERIČ

POGLEJTE V KNJIŽNICO!

V gradu bo kmalu odprta prenovljena ljudska knjižnica. Poleg prostora s knjigami bo lepo urejena še soba za branje. Knjige si lahko izposodi vsak. V ljudski knjižnici boste vedno dobrodošli.

Komisija dela

Komisija za proučevanje in analizo delovanja organizacije Zveze komunistov, sindikata in organov delavskega upravljanja v tovarni BETI, ki je bila izvoljena na januarski občinski konferenci ZK v Metliki, je delo zastavila. Prvič so se sešli člani komisije sredi februarja in se domenili za način dela, ki naj bi bil čimbolj enoten, human in nepristranski. Vsi člani komisije so enako odgovorni za objektivno delo.

Analizirati je potrebno delovanje osnovne organizacije ZK, sindikalne organizacije in organov upravljanja od julija 1972 dalje. Komisija sodeluje z zdajšnjim sekretarjem osnovne organizacije, v njenem načrtu pa je več

pogovorov s posameznimi komunisti, predvsem pa s tistimi, ki so bili najbolj izpostavljeni pri delu v minulem letu.

Način takega dela naj bi privedel do zaključka dela komisije, potrebno pa je dobiti čimbolj objektivno sliko sedanjega stanja organizacije ZK, ugotoviti, kakšnega mnenja so zdaj posamezni komunisti in ugotoviti, če je njihovo delovanje v skladu s smernicami ZK in njenim vodstvom. Ko bo vse to gradivo zbrano, bo komisija sestavila poročilo, obenem pa predlagala občinski konferenci ZK, kakšne naj bodo metode dela za kar najuspešnejše delovanje Zveze komunistov v kolektivu BETI.

K. O.

Prvi maj je delavski praznik, ki ga slavijo domala v vseh državah sveta. Dva dni imamo tudi pri nas z rdečim zapisana v koledarjih, vendar delavcem praznik dela ne pomeni le več prostih dni, temveč se ob njem vsako leto znova dviga tudi zavest: pripadamo proletariatu!

Kaj pomeni delavski praznik zaposlenim v BETI in kako bodo ta dan počastili, so povedali delavci iz obrata v Metliki, Mirne peči, iz Črnomlja in Dobove.

vratarja, kadar je potrebno. Če bom delavski praznik slavil? Kaj ga ne bi! Če smo ga takrat, ko je bil še prepovedan, ga bomo zdaj toliko bolj počastili. Vsak, ki ima le količkaj prole-

tarske zavesti, lahko potrdi, da je Prvi maj velik praznik. Vesel pa sem, da se tudi sicer tokovi v naši družbi premikajo. Delavcu v prid."

MARIJA GRAŠA, delavka v obratu kodranka Metlika: „To je naš praznik in kot opazam, mu pripisujemo vedno večji pomen. Prva leta, ko sem bila v službi, smo proste dni bolj koristili za delo doma. Ne rečem, da zdaj kar vse dni praznujemo,

toda za 1. maj še malokdo dela. Vsaj kratek izlet ali obisk si takrat vsakdo privoščiči. Nam, delavcem, se praznovanje tudi prileže. Trdo delamo, vedno več imamo odgovornosti in vsega tega se krepko zavedamo."

PAVLA GORENC, pregledovalka izdelkov v obratu Mirna peč: „Še nismo tako daleč, da bi vse proste dni za prvi maj res praznovali, posebno na deželi. Na sam praznik navadno gremo na krajši izlet z družino, drugi dan pa moramo že poprijeti za delo doma. Kjer je žena v službi

in doma družina, takle prost dan ravno prav pride. Res pa je, da delavski praznik vedno bolj čutimo, da je naš."

ANA JARC, delavka v obratu Mirna peč: „Pri nas si bomo praznik naredili doma. Zbrala se bo vsa družina, tudi sin bo

prišel domov, kaj boljšega bomo skuhal in se povesečili. Vsi smo v službah, garamo dovolj, zato menim, da nam tudi praznovanje pripada. Saj smo skromni in kmalu zadovoljni!"

MILENA REZELJ, adjusterka v obratu Mirna peč: „Prvi maj je zame praznik odkar pomnim! Letos bom šla na izlet. Tak je vsaj načrt in upam, da se ne bo podrl. Mi mladi čutimo delavski praznik z vsem

srcem. Veseli pa smo tudi, da mladina zadnje čase bolj dobiva veljavo in da je povsod mnogo bolj upoštevana kot je bila."

MINKA GLAS, pregledovalka v obratu Dobova: „Prvomajske praznike bom verjetno preživela doma pri družini. Vsaj za zdaj še nimam drugih načrtov.

Zame in za ves kolektiv obrata bi bilo najlepše, če bi letošnji praznik dela lahko slavili z otvoritvijo nove delovne hale. Na preselitev komaj čakamo in upamo, da se zdaj ne bo več zatikalo."

MILENA GERJEVIČ, delavka v obratu Dobova: „Šele prvo leto delovne dobe bo za menoj. Tu sem pet mesecev, prej pa

sem delala v Jutranjki. Prostih dni za praznik dela se veselim. Ko je človek v službi, bolj dojam njegov pomen. Najbrž se bom tiste dni pridružila izletu mladinskega aktiva, ki smo ga ustanovili pred dobrim mesecem. Delavski svet je mladim že priskočil na pomoč in obljubil prispevek 1.000 din."

MARIJA ZAJC, obratovodkinja v obratu Dobova: „Prvi maj nam veliko pomeni. Naš praznik je! Ženske se ga še posebej veselimo, ker bomo za ne-

VANDA BAJUK, poslovodkinja trgovine v Metliki: „Ko letos praznujemo delavski praznik, lahko ugotovljamo hkrati, da se vpliv delavca na odločanje vse bolj pozna. Prvi maj nam je že prešel glede praznovanja v meso in kri, praznuje pa ga na-

svadno vsak kolektiv, in vsak po svoje doma. Mi v trgovini smo majhen kolektiv, bolj zase smo, a se razumemo."

IVAN KOČEVAR, vratar v obratu Metlika: „Nisem več stalno v službi, pač pa kot upokojenec nadomeščam rednega

NOVAJSKI KRŠOVI ...

kaj dni pozabile na dolžnosti vsakdanjika in si v prostih dneh nabrale novih moči. Prav je, da je prostih več dni, vsak jih prebije po svoji želji. Če ne bo tu otvoritve, bom šla z družino v Savinjsko dolino.“

JOŽICA JUGOVIČ, uslužbenka, ki obračunava osebne dohodke v obratu Črnomelj: „Za 1. maj bomo v našem kolektivu prosti 6 dni skupaj, namesto 30. aprila pa bomo delali

v soboto 14. aprila. Če bo lepo vreme, bomo šli z družino na izlet. Najraje bi šla kam na obalo. Če človek veliko dela, mora imeti tudi počitek. V slučaju slabega vremena pa bom doma pospravljala, saj se gospodinji,

ki je tudi v službi, hišnih opravil ne manjka.“

IVICA RAJGELJ, evidentičarka v obratu Črnomelj: „V zavesti nam je, da je praznik dela tisti praznik, ki so nam ga

priporili v zadnji vojni. Nimam še točnega načrta, kako bom praznovala. Vse je odvisno od vremena. Avto imam in če bo le mogoče, bom šla z družbo vsaj na krajši izlet.“

SILVA PERŠE, mojstrica v šivalnici obrata Črnomelj: „Jaz bom prvi prosti dan samo sedela. Imam tako delovno mesto, ki zahteva, da sem stalno na nogah, zato sem tudi telesnega počitka potrebna. Veselim se

praznikov! V načrtu imam sprehode s sinom, en dan bomo pa šli k sorodnikom na obisk. Zelo

prav nam pride, da je prostih več dni skupaj, saj tako počitek res zaleže, sicer pa gospodinja nima dosti od praznikov.“

Odgovore zbrali:
JOŽICA TEPPEY in
RIA BAČER

Obiskov v metliškem obratu **BETI** ne manjka, spomladi pa jih je še več kot običajno, ko se začenjajo šolske ekurzije. Pred dnevi so bili na obisku tudi dijaki srednje tekstilne šole iz Kranja (na sliki)
Foto: R. Bačer

Marija Milkovič, delavka v kodranki, živi s šestčlansko družino v svoji hiši v Metliki.

„Imam dva otroka. Pri nas živita tudi očetova starša.“

– Mi poveste, koliko zaslužite?
„Okrog 1.300 dinarjev.“
– In s tem živi šest ljudi?
„Da, samo jaz sem v službi, a obdelujemo nekaj zemlje.“

Mini intervju

– Kako preživite dopust, recimo prvomajski?
„Kot vedno na njivah ali v vinogradu. Tokrat bom v trtju. Čaka me veliko dela.“
– Nič počitka?
„Ni časa!“

T. G.

Lepa navada

Zelo sem bila presenečena, ko sem prejela za rojstni dan čestitko podjetja. Izvedela sem, da je v podjetju vpeljana navada, da vsakemu članu kolektiva na tak način izkažejo pozornost. V imenu vseh se upravi lepo zahvaljujem!

MARIJA ŠTUBLJAR

Kakovost in nadzor

Za vodilne in vodstvene delavce kolektiva je 13. marca predaval prof. dr. Radovan Andrejčič — Naj o tem izvedo še drugi!

„Očka, mi daš papir za brisanje zadnjice?“

— Temu se reče toaletni papir. Zapomni si za vselej!

„Želiš še kaj?“

— Da milo.

„Toaletno?“

— Ne, tako za obraz.

MARIJA VUKMANOVIČ

Ob delu se razvijamo

Znati, moči in hoteti — to troje moramo pri učenju ugotoviti in pri njem razvijati

Delovna organizacija sodi k činiteljem, ki oblikujejo, plemenitijo in razvijajo človekovo osebnost. Izobraževanje pojmuje kot nepretrgan proces, v katerem naj bi učenec dobil 80 odst. znanja, 20 odst. znanja pa naj si kvalificirani delavec pridobi na delovnem mestu. Na izobraževanje ne deluje samo vpliv šole in predavatelja, temveč tudi prirojeno zanimanje za delo, okolje in volja učenca do učenja in izobraževanja sploh. Naloga učiteljev je, da budi mo v učenju dobre lastnosti in spodbujamo pri njem delavnost. Vpliv okolja in aktivnost sta tesno povezana in oblikujeta človeka.

Poznamo namensko in nenaomensko izobraževanje. Nenaomensko izobraževanje je priložnostno, izzove ga življenje, namensko znanje pa si človek pridobi načrtno, zavestno in orga-

nizirano. Pri takem načinu šolanja moramo buditi v učenju tehnični in tehnološki intelektualni razvoj. Ko govorimo o tehnološkem razvoju, ne smemo pozabiti na izkušnje podjetja, za katerega kader izobražujemo. Prav tako ne smemo pozabiti na intelektualni razvoj, moralne vrednote, telesni razvoj, na estetski razvoj in smisel za delo.

Če hočemo vzgojne cilje v interesu družbe, delovne organizacije in posameznika posredovati učencem, moramo imeti tudi sami splošne, praktične in teoretične vrednote. Učitelj mora biti zlasti potrpežljiv, mora imeti občutek za pravičnost, mora biti spreten organizator, pri vsem tem pa se mora sam večkrat vprašati: „Ali nisem za neuspeh učenca morda sam kriv?“

MILENA PAVLOVIČ

todo sistema kakovosti in jih dostavijo vsem zainteresiranim in odgovornim v procesu poslovanja.

Prejemki teh informacij koristijo te podatke skupaj z informacijami tržišča za načrtovanje boljše poslovne politike in planiranje nadaljnega napredka pri izpolnjevanju kakovosti.

Delovanje povratnih informacij bi morali vgraditi v vse faze sistema kakovosti, saj prav to opozarja na vsako odstopanje od zastavljene ravni kakovosti. Kontrolno kakovosti lahko izvajamo:

— v teku ustvarjanja kakovosti (tekoča kontrola),

— ko je kakovost že ustvarjena z namenom ocenjevanja (prevzemna in vhodna kontrola).

Vhodna in prevzemna kontrola, ki ju v splošnem štejejo kot ocenjevalni metodi, sta hkrati preventivni, ker nam dajejo njihovi rezultati osnovne napotke pri nadaljnji predelavi ali na tržišču. S pomočjo izsledkov prevzemne odnosno vhodne kontrole si organiziramo kontrolo kakovosti in spremljanje ter evidentiranje kakovosti v vseh nadaljnjih fazah procesa. Za večjo učinkovitost vhodne in prevzemne kontrole se skoro povsod uporablja tehnika vzorčenja.

Pomembno je še vprašanje vzdrževanja ravni kakovosti. Če pošiljamo na tržišče stalno izdelke enake kakovosti, pridobi potrošnik zaupanje v našo sposobnost. Vsako odstopanje od kakovosti pa daje vtis nesoli-

Društvo inženirjev in tehnikov iz BETI je na pobudo službe kontrole kvalitete organiziralo predavanje, ki ga je vodil sodelavec Višje šole za organizacijo dela v Kranju. Poslušalci so se seznanili s kakovostjo in kontrolo kakovosti, z metodami in tehniko kontrole, z organizacijo kontrole kakovosti in njenim delovanjem ter s povezavo kakovosti z nagrajevanjem.

Pojavi, ki se kažejo na področju kakovosti in njene kontrole, so: formiranje, vzdrževanje, ocenjevanje in spremljanje ravni kakovosti. Dobiti merila za kakovost je izredno težka naloga. Različni ljudje imajo različne poglede, lahko pa rečemo, da je resnično kvaliteten tisti izdelek, ki je sposoben služiti svojemu namenu.

Navzlic težavam in raznolikosti mnenj pa je potrebno določiti raven kakovosti in ga razčleniti. Pri nas skušamo zastavljeno raven kakovosti doseči z razvojno dokumentacijo, z jasno začrtanim tehnološkim postopkom in s planom kontrole.

Po metodi INPUT (vhod) tehnično tehnološka dokumentacija predstavlja definicijo tehnološkega procesa in prav tako pojasnjuje in določa raven kakovosti procesa in izdelkov. V oddelku kontrole tehnologije pripravijo program — tehnologijo dela (kje, kdaj, kaj, s čim, sistem obveščanja itd.) glede organizacije kontrole in spremljanja kakovosti, kar se kasneje izvede v procesu poslovanja. Na tak način zberemo informacije, da bi jih lahko obdelal računalnik.

Informacije še analizirajo in na razumljiv način posredujejo tehnologiji kontrole, obdelane informacije o kontroli pa predstavljajo UTPUT (izhod) me-

Kaj je novega

Poslovni odbor je sklenil . . .

Poslovni odbor Belokranjske trikotazne industrije je na seji 28. marca sprejel naslednje sklepe:

1. Podjetje plača polovico stroškov za letovanje otrok, za katere zdravstvena služba meni, da so letovanja potrebni. Delno povračilo velja za otroke naših delavcev iz vseh obratov.

2. Stanovanjska komisija mora do naslednje seje centralnega delavskega sveta izdelati poročilo, koliko sredstev za stanovanja je bilo v zadnjih 5 letih razdeljeno v posameznih obratih in koliko od teh so dali za družbe-

no in koliko za zasebno gradnjo hiš.

3. Za stabilizacijo podjetja se obračuna samo 8 ur dela proste sobote, presežek norme pa se izplača. Ta sklep velja za vse obrate.

4. Sredstva za stanovanjsko izgradnjo se razdelijo tako, da gre 800.000 din za družbeno gradnjo stanovanj in 700.000 din za posojila graditeljem zasebnih hiš.

5. Splošni sektor in predstavniki obrata družbene preskrbe morajo ugotoviti možnosti prodaje alkoholnih pijač po obra-

tih za denar.

6. V statutu podjetja se spremeni člen, ki govori o prostih dnevih v slučaju smrti bližnjih sorodnikov tako, da ima po novem tudi mož prosto, če umre kateri od staršev žene ali obratno.

7. V obratu konfekcije v Metliki je treba v najkrajšem času namestiti ventilatorje.

8. V bodoče bo vsak teden po ena delavka iz drugega obrata pomagala pri delitvi malice v nočni izmeni.

Zahvala

Ob prerani izgubi naše drage mame AMALIJE HOČEVAR se zahvaljujemo kolektivu tovarne BETI za izrečeno sožalje, darovano cvetje in vence. Posebna zahvala gre sindikalni podružnici ter obratom šivalnice in pletilnice.

Zalujoči: mož Franc z otroki: Ivanom, Anico, Marijo, Tonetom in Francem

Rekonstrukcija v Mirni peči čez zimo tudi ni napredovala po načrtu, vendar do otvoritve ni daleč. Morda že za 1. maj (Foto: R. Bačer)

Kulturne novice

... Amatersko gledališče „Ivan Cankar“ iz Velike Loke je marca gostovalo v Metliki z ljudsko igro Miklova Zala. Dvorana je bila nabito polna, igralci so bili toplotno sprejeti, četudi je bila njihova igra včasih neprepričljiva in hudo začetniška ter izgovarjava zelo slaba. Gledalci pa so bili kljub temu zadovoljni.

... Solisti baletnega ansambla Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane so pripravili Metličanom baletni recital. Njihov nastop je bil izreden dogodek, saj baleta naši ljudje skorod ne poznajo. Razveseljivo je, da je sedelo v dvorani veliko delavcev. Je to kulturno prebujanje proletariata?

... Na našem odru se je pojavilo tudi Šentjakobsko gledališče z Lucijo, dramatisirano po Finžgarjevih Stricah. Tisti, ki so videli istoimenski film, so lahko obe izvedbi primerjali. Ob Luciji smo uživali!

... Letošnja kulturno sezona, ki je bila dokaj plodna, bo zaključil Stane Razstresen, član Tržaškega gledališča. V spomin Osipa Šesta bo pripravil recital slovenskih ljudskih balad in romanc. Za ljubitelje lepe slovenske besede bo večer več kot zanimiv.

TONI GAŠPERIČ

V Dobovi gradnja ne napreduje tako naglo kot bi želeli. Težav je veliko, pa vendar zidovi stojijo in notranja dela so v teku (Foto: Jožica Teppey)

Čas je zlato

V skladišču gotovih izdelkov so vedno pripravljene na šalo. Kadarkoli pridem po izdelke, se Milenca šali in me izmelja, češ da sem odnesel že toliko artiklov, da je gotovo pri nas doma vsakdo za najmanj deset let založen s kopalkami, hlačkami, spalnimi srajcami, pižamami.

ANDREJ PLANINC je navadno tiho. Toda, kadar kaj reče, je to krepka, ostra, včasih malce zlobna beseda. V skladišču gotovih izdelkov dela že sedem let.

– Doma imam trosobno stanovanje, vikend na morju, tri kopalnice ...

– „Ne zafrkavaj me. Rad bi se resno pogovarjal!“

– Zakaj bi se pogovarjali?

– „Intervju za Veziло.“

– O, to je pa resna stvar! Stanujem v farovžu. Enosobno stanovanje imam. Eno so-

bo, dva otroka in ženo. Prošenj za stanovanje sem poslal že ne vem koliko. Obljubljajo. Tudi obljuba je upanje.

– „Kako je bilo lani v Seči?“

– Še nikdar nisem bil v našem domu. Polovico dopusta preživim doma, polovico kje drugje. Recimo na Bledu.

– „Dva otroka imaš. Kdo ju pazi?“

– Z ženo delava izmenično. Izmenično paziva tudi otroka. Delitev dela. Družinski TOZD.

– „Pa zabava?“

– Je skoraj ne poznam. Na kulturne prireditve ne hodim. Ni časa.

Tudi za pogovor ni bilo časa, zato sva hitro končala. Čas je zlato. Torej bi moral biti Andrej Planinc zlat fant.

Toni Gašperič

Na velesejmu

Na Zagrebškem spomladanskem velesejmu, ki traja od 9. do 15. aprila, sodeluje BETI s kombinežami iz šarmez, polsaten in krepa, z ženskimi, moškimi in otroškimi kopalkami ter z diolen loftom. Kombineže so iz nove kolekcije za sezono jesen – zima 1973/74.

Dobro obveščeni občani — dobri samoupravljavci!

Kronika

V zadnjih dveh mesecih je bilo v celotnem kolektivu BETI bolj malo kadrovske spremembe. V obratu Metlika so se v tem času zaposlili: Anica Hlebec, Vida Šuklje, Jože Gršič, Janko Bračička, Drago Peretin. Odšli pa so: Martin Nemanič, Marija Muc, Vida Pavlovič, Anton Pečarič, Anton Govednik, Marija Kukar in Ivan Mohorčič.

V obratu Mirna peč novih članov kolektiva niso dobili, odšla pa je Marija Rozman. V obratu Dobova je na novo prišel samo Martin Predanič, medtem ko v obratu Ljubljana ni bilo nobenih sprememb.

Košarkarji pred startom

Nasvidenje 21. aprila na prvi tekmi na Pungartu!

Naš klub nastopa letos v 1. B slovenski košarkarski ligi, tekmovanje pa se začne 21. aprila s tekmo na domačem igrišču. Trenutno nam sprotnik še ni znan. Lahko trdimo, da smo se dobro in vestno pripravljali na tekmovanje. Ambicije za uvrstitev v 1. A ligo so med nami,

vendar bi morali osvojiti 1. ali 2. mesto, kar pa letos v mnogo hujši konkurenci ne bo lahko.

V času priprav smo odigrali več prijateljskih tekem s kvalitetnimi ekipami. Dosegli smo dva pomembna uspeha. Najprej smo v Karlovcu premagali KK Karlovac z 81:57 in

nazadnje KK Kovinotehno iz Celja po podaljškju igre z 98:95. Velja omeniti, da sta oba kluba zvezna drugoligaša. Vse tekme so bile odigrane na drugih igriščih, ker nima doma ustrezne dvorane ali telovadnice.

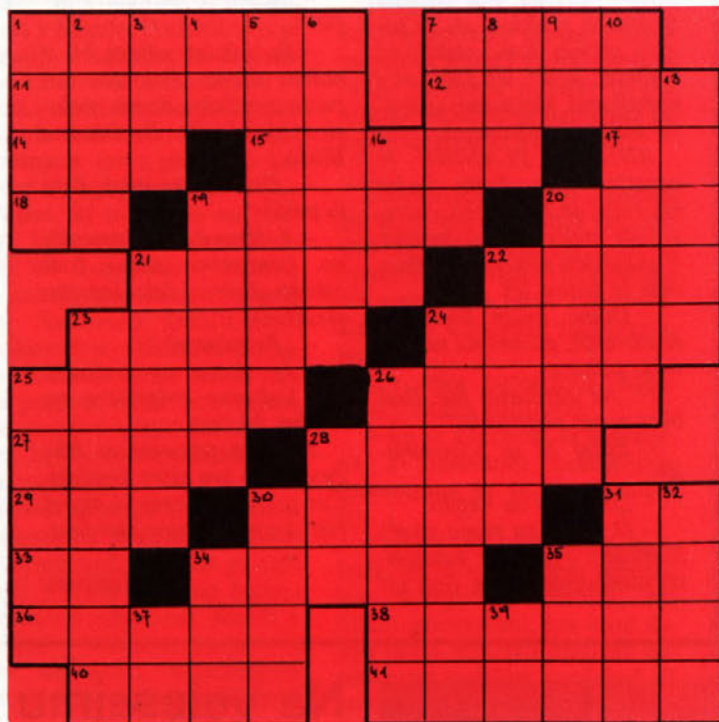
V klubu računamo na izdatno pomoč gledalcev, ki naj bi s športnim spodbujanjem prispevali k boljši igri in zmagi. V kratkem bodo v prodaji članske izkaznice, ki bodo s klubskimi značkami veljale 50 din, samo značke pa bodo v prodaji po 10 dinarjev. Članske izkaznice bodo služile tudi kot abonma, torej prost vstop na vse tekme v Metliki. Prosimo prijatelje kluba in ljubitelje športa, naj se odločijo za članstvo.

Tekme nameravamo organizirati zvečer ob razsvetljavi, imamo pa težave s šibko napetostjo omrežja. Edina rešitev je postaviti transformator, ki je tako že v načrtu, radi pa bi to uredili čimprej, zato prosimo merodajne činitelje, naj nam pomagajo.

Bralce obveščamo, da imamo tudi mladinsko in pionirsko ekipo, ki redno vadita pod strokovnim nadzorstvom. Letos bo tudi mladinska ekipa tekmovala v III. skupini slovenske mladinske lige, zato želimo mladim čimveč uspeha pri prvem javnem nastopu.

Uprava kluba se skupaj z igralci zavezuje za kvalitetno in resno delo, obljublja dobre rezultate in veliko užitka svojim zvestim navijačem. Ne smemo pa pozabiti, da so rezultati odvisni od dobre tehnične organizacije in finančne urejenosti kluba. Prosimo za pomoč na vsakem koraku, obenem pa hvala vsem, ki so z nami že zdaj sodelovali in nam pomagali!

STANE MRVAR

KRIZANKA: VODORAVNO 1. Klimatsko zdravilišče za pljučne bolezni na Gorenjskem, 7. Urejen prostor za taborenje, 11. Jetra, 12. Prejšnje ime podjetja „Dinos“, 14. Pregovor, 15. Grenka alkoholna pijača, 17. Egipčanski bog sonca, 18. Latinski predlog, 19. Človek, ki v cirkusu zabava, 20. Duša umrlega pri starih Slovanih, 21. Ilovica, 22. Kraj pri Mariboru, 23. Zveza, 24. Premik, 25. Navlaka, 26. Gradbeni material, 27. Rudnina, 28. Suh – brez snega, 29. Turški velikaš, 30. Gradbeni delovodja, 31. Kravji glas, 33. Ljubojević Velimir, 34. Dolžinska mera, 35. Ocet, 36. Priimek že umrlega mladinskega pisatelja, avtorja povesti „Bobri“, 38. Človek, ki se gol kopa, 40. Primorska jed, 41. Delo v okoliščinah brez mikrobov.

NAVPIČNO: 1. Visok hrib, 2. Kosilo, 3. Podjetje v Ljubljani, 4. Novi sad, 5. Sosednja država, 6. Oblačilo judoistov (množ.), 7. Bivši nogometaš Olimpije, 8. Moško ime, 9. Mesto pečata, 10. Mesto v Srbiji južno od Svetozareva, 13. Vsi ga plačujemo, 16. Ime igralke Gardner, 19. Podnebje, 20. Ime (latinsko), 21. Visokost (starejši izraz), 22. Starogrški pesnik, 23. Država v južni Ameriki, 24. Prvotno ime za papir, 25. Priimek radijskega napovedovalca Marjana, 26. Del noge (množ.), 28. Vas pri Semiču, 30. Pojav na vodi, 31. Zmagovalka lepote tekmovanja, 32. Del obraza, 34. Lučaj, 35. Statua, 37. Začetnici imena in priimka dozdevnega Kennedyjevega morilca, 39. Začetnici imena in priimka bivšega ameriškega predsednika z vzdevkom Ike.

(Sestavil: Novak Jože)

Zmaga v podaljškju

KOVINOTEHNA : BETI 95:98

Košarkarji Beti dokazujejo, da se v prihajajoči tekmovalni sezoni ne bodo šalili. V pripravah za tekmovanje v 1. b slovenski ligi so odigrali prijateljsko tekmo s članom druge lige KOVINOTEHNO iz Celja. Tekma je bila ostra, od časa do časa nekoliko groba. Šele v podaljškju so Metličani strli odpor Celjanov. Zahvala za zmago gre predvsem razigranemu Medeku. Zviti fant je vrgel žogo v koš kar trinidesetkrat. Seveda pa

ni zmaga samo njegova. Pohvaliti gre Davtoviča in Zeljka Vergota.

Kovinotehna: Ramšak 7, Erjavec 8, Pešec 4, N. Sagadin 4, Leskovar 12, Zorko 2, Ž. Sagadin 29, Mahovec 8, Tomšič 15, Sabolčki 7. – **Beti:** T. Vergot 8, Davtovič 19, Ž. Vergot 19, Rožič 11, Medek 33, Arbutina 4, Popovič 4.

Tekma je bila odigrana 21. marca.

Nikica Lalič

Te dni sem se klatil med našimi izseljenci v Franciji in Belgiji. Moram priznati, da so nas lepo sprejeli. Prvi vtis, ki sem ga dobil v Merlebachu je bil ta, da so ljudje zelo mirni, skromni in skrbni. Gostilne niso tako polne kot pri nas in ob sobotah so zaprte.

Zvečer nas je družčina Slovencev zašla v gostilno. Začudil sem se, ker je bilo tako tiho. Ljudje so sedeli in pili. Nobenega pijanega! Mojo slovensko dušo je to motilo, ker sem navajen kričanja, popivanja, petja in razbijanja kozarcev. Tu ni bilo nič takega.

Ob polnoči pa sem se raz-

Slovenca ne zgrešiš...

veselil: skozi vrata se je pribalala družčina razposajenih ljudi. Pod vplivom alkohola so brundali pesmi, se smejali in kričali. No, sem pomislil, tudi tu ga dajejo na zob. Moje veselje pa je bilo kratkotrajno. Ko so prenehali z melodijami, so se začeli glasno pogovarjati. Se razume: SLOVENSKO.

TONI GAŠPERIČ

Kaj, če se to zgodi?

Zadnje čase se v Metliki veliko razpravlja o športnih objektih. Veliko besed je bilo že izgovorjenih, veliko korakov narejenih in izrečenih precej obljub. Dnevi pa neizprosno tečejo in človeka se polasča tesnoben občutek, da dvorana ne bo nared do jeseni, kot je bilo nekje rečeno.

Pravim do srede jeseni, kajti če se ekipa BETI uvrsti v višjo košarkarsko ligo, se morajo po pravilih tekme igrati v dvorani. V tem grmu tiči zajec. Ta zajec pa je problem, kajti neprijetno bi bilo našim gostovati po krajih, kjer dvorane imajo.

Naši košarkarji bi nastopali pred tujim občinstvom, saj je malo verjetno, da bi se metliški navijači mogli voziti daleč na tekme. Vprašanje je tudi, če bi kje hoteli odstopiti dvorano za „tuje“ igralce.

Zbiranje sredstev ni naša naloga, izražamo pa le željo, da bi čimprej zasadili prvo lopato za telovadnico. Medtem ko razmišljamo o dvorani, so na Pungartu postavili nove koše, tako da bo imelo igrišče 21. aprila, ko se začne prva tekma v 1. b ligi, svečano podobo. Gledalci prav gotovo ne bodo razočarani.

NIKICA LALIČ

Ureja uredniški odbor: Branko Brinc, Milan Dragišič, Silva Dular, Mirko Jelenič, Jurij Matekovič, Stane Mrvar, inž. Franc Oletič, dipl. inž. Ružica Škof, Mira Vrlinič. Glavni in odgovorni urednik: Toni Gašperič; tehnična urednica: Ria Bačer.

Izdaja Belokranjska trikotna industrija Metlika. VEZILO izhaja enkrat na mesec v 1500 izvodih. Stavek, filmi in prelom – Dolenjski list, tiska KNJIGOTISK Novo mesto.

Sodelujte
v našem listu
VEZILO!